per dilectionem operatur. Currebatis bene, quis vos impedivit veritati non obedire? Persuasio haec non est ex eo qui vocat vos. Modicum fermentum totam massam corrumpit. Ego confido in vobis in Domino quod nihil aliud sapietis. Qui autem conturbat vos portabit iudicium, quicumque est ille. Ego autem fratres si circumcisionem adhuc praedico, quid adhuc persecutionem patior? Ergo evacuatum est scandalum crucis. Utinam et abscidantur qui vos conturbant. Vos enim in libertatem vocati estis fratres; tantum ne libertatem in occasionem detis carnis, sed per caritatem spiritus servite invicem. Omnis enim lex in uno sermone impletur: Diliges proximum tuum sicut te ipsum. Quod si invicem mordetis et comeditis, videte ne ab invicem consumamini. Dico autem: spiritu ambulate, et desideria carnis non perficietis. Caro enim concupiscit adversus spiritum, spiritus autem adversus carnem. Haec enim invicem adversantur, ut non quaecumque vultis illa faciatis. Quod si spiritu ducimini, non estis sub lege. Manifesta autem sunt opera carnis, quae sunt fornicatio, inmunditia, impudicitia, luxuria, idolorum servitus, veneficia, inimicitiae, contentiones, aemulationes, irae, rixae, dissensiones, sectae, invidiae, homicidia, ebrietates, comessationes, et his similia, quae praedico vobis sicut praedixi, quoniam qui talia agunt regnum Dei non consequentur. Fructus autem spiritus est caritas, gaudium, pax, patientia, longanimitas, bonitas, benignitas, mansuetudo, fides, modestia, continentia, castitas. Adversus huiusmodi non est lex. Qui autem sunt Christi, carnem suam crucifixerunt cum vitiis et concupiscentiis.

Si spiritu vivimus, spiritu et ambulemus. Non efficiamur inanis gloriae cupidi, invicem provocantes, invicem invidentes.

VI Fratres, et si praeoccupatus fuerit homo in aliquo delicto, vos qui spirituales estis, huiusmodi instruite in spiritu lenitatis, considerans te ipsum ne et tu tempteris. Alter alterius onera portate, et sic adimplebitis legem Christi. Nam si quis existimat se aliquid esse, cum nihil sit, ipse se seducit. Opus autem suum probet unusquisque, et sic in semetipso gloriam tantum habebit et non in altero. Unusquisque enim onus suum portabit. Communicet autem is qui catechizatur verbo ei qui se catechizat in omnibus bonis. Nolite errare, Deus non irridetur. Quae enim seminaverit homo, haec et metet. Quoniam qui seminat in carne sua, de carne et metet corruptionem; qui autem seminat in spiritu, de spiritu metet vitam aeternam. Bonum autem facientes non deficiamus; tempore enim suo metemus non deficientes. Ergo dum tempus habemus, operemur bonum ad omnes, maxime autem ad domesticos fidei. Videte qualibus litteris

scripsi vobis mea manu. Quicumque enim volunt placere in carne, hii cogunt vos circumcidi, tantum ut crucis Christi persecutionem non patiantur. Neque enim qui circumciduntur legem custodiunt, sed volunt vos circumcidi ut in carne vestra glorientur. Mihi autem absit gloriari nisi in cruce Domini nostri Iesu Christi, per quem mihi mundus crucifixus est et ego mundo. In Christo enim Iesu neque circumcisio aliquid valet neque praeputium, sed nova creatura. Et quicumque hanc regulam secuti fuerint, pax super illos et misericordia, et super Israel Dei. De cetero nemo mihi molestus sit; ego enim stigmata Domini Iesu in corpore meo porto. Gratia Domini nostri Iesu Christi cum spiritu vestro fratres. Amen.

Ephesii sunt Asiani. Hii accepto verbo veritatis perstiterunt in fide. Hos collaudat apostolus scribens eis a Roma de carcere per Tychicum diaconum.

Paulus apostolus Christi Iesu per voluntatem Dei sanctis omnibus qui sunt Ephesi, et fidelibus in Christo Iesu. Gratia vobis et pax a Deo patre nostro et Domino Iesu Christo. Benedictus Deus et pater Domini nostri Iesu Christi, qui benedixit nos in omni benedictione spirituali in caelestibus in Christo, sicut elegit nos in ipso ante mundi constitutionem, ut essemus sancti et immaculati in conspectu eius in caritate. Qui praedestinavit nos in adoptionem filiorum per Iesum Christum in ipsum, secundum propositum voluntatis suae, in laudem gloriae gratiae suae, in qua gratificavit nos in dilecto filio suo, in quo habemus redemptionem per sanguinem eius, remissionem peccatorum, secundum divitias gratiae eius, quae superabundavit in nobis in omni sapientia et prudentia, ut notum faceret nobis sacramentum voluntatis suae, secundum bonum placitum eius, quod proposuit in eo, in dispensatione plenitudinis temporum, instaurare omnia in Christo, quae in caelis et quae in terra sunt, in ipso. In quo etiam et nos sorte vocati sumus, praedestinati secundum propositum eius qui omnia operatur secundum consilium voluntatis suae, ut simus in laudem gloriae eius, nos qui ante speravimus in Christo. In quo et vos cum audissetis verbum veritatis, evangelium salutis vestrae, in quo et credentes signati estis spiritu promissionis sancto, qui est pignus hereditatis nostrae, in redemptionem adquisitionis, in laudem gloriae ipsius. Propterea et ego audiens fidem vestram quae est in Domino Iesu, et dilectionem in omnes sanctos, non cesso gratias agens pro vobis, memoriam vestri faciens in orationibus meis, ut Deus Domini nostri Iesu Christi pater gloriae det vobis spiritum sapientiae et revelationis in agnitione eius, illuminatos oculos cordis vestri, ut sciatis quae sit spes vocationis eius, et quae divitiae gloriae hereditatis eius in sanctis, et quae sit supereminens magnitudo virtutis eius in nos qui credimus secundum operationem potentiae virtutis eius, quam operatus est in Christo, suscitans illum a mortuis, et constituens ad dexteram suam in caelestibus, super omnem principatum et po

virtutem, et dominationem, et omne nomen quod nominatur non solum in hoc seculo sed et in futuro. Et omnia subiecit sub pedibus eius, et ipsum dedit caput supra omnem ecclesiam, que est corpus ipsius, et plenitudo eius qui omnia in omnibus adimpletur.

II

Et vos cum essetis mortui delictis et peccatis vestris, in quibus aliquando ambulastis secundum seculum mundi huius, secundum principem potestatis aeris huius spiritus, qui nunc operatur in filios diffidentie, in quibus et nos omnes aliquando conversati sumus in desideriis carnis nostre, facientes voluntatem carnis et cogitationum, et eramus natura filii ire, sicut et ceteri. Deus autem qui dives est in misericordia, propter nimiam caritatem suam qua dilexit nos, et cum essemus mortui peccatis, convivificavit nos Christo, cuius gratia estis salvati, et conresuscitavit et consedere fecit in celestibus in Christo Iesu, ut ostenderet in seculis supervenientibus abundantes divitias gratie sue in bonitate super nos in Christo Iesu. Gratia enim estis salvati per fidem, et hoc non ex vobis. Dei enim donum est, non ex operibus, ut ne quis glorietur. Ipsius enim factura sumus, creati in Christo Iesu in operibus bonis, que preparavit Deus ut in illis ambulemus. Propter quod memores estote quod aliquando vos gentes in carne, qui dicebamini preputium ab ea que dicitur circumcisio in carne manufacta, qui eratis illo in tempore sine Christo, alienati a conversatione Israel, et hospites testamentorum, promissionis spem non habentes, et sine Deo in hoc mundo. Nunc autem in Christo Iesu vos qui aliquando eratis longe facti estis prope in sanguine Christi. Ipse est enim pax nostra, qui fecit utraque unum, et medium parietem macerie solvens, inimicitias in carne sua, legem mandatorum decretis evacuans, ut duos condat in semetipso in unum novum hominem, faciens pacem, et reconciliet ambos in uno corpore Deo per crucem, interficiens inimicitias in semetipso. Et veniens evangelizavit pacem vobis qui longe fuistis, et pacem his qui prope. Quoniam per ipsum habemus accessum ambo in uno spiritu ad patrem. Ergo iam non estis hospites et advene, sed estis cives sanctorum et domestici Dei, superedificati supra fundamentum apostolorum et prophetarum, ipso summo angulari lapide Christo Iesu, in quo omnis edificatio constructa crescit in templum sanctum in Domino, in quo et vos coedificamini in habitaculum Dei in Spiritu Sancto.

III

Huius rei gratia, ego Paulus vinctus Christi Iesu pro vobis gentibus, si tamen audistis dispensationem gratie Dei que data est mihi in vobis, quoniam secundum revelationem notum mihi factum est sacramentum, sicut supra scripsi in brevi, prout potestis legentes intelligere prudentiam meam in misterio Christi, quod aliis generationibus non est agnitum filiis hominum, sicuti nunc revelatum est sanctis apostolis eius et prophetis in Spiritu, esse gentes coheredes et concorporales et comparticipes promissionis eius in Christo Iesu per evangelium, cuius factus sum minister secundum donum gratie Dei que data est mihi secundum operationem virtutis eius. Michi omnium sanctorum minimo data est gratia hec, in gentibus evangelizare investigabiles divitias Christi, et illuminare omnes, que sit dispensatio sacramenti absconditi a seculis in Deo qui omnia creavit, ut innotescat principibus et potestatibus in celestibus per ecclesiam multiformis sapientia Dei, secundum prefinitionem seculorum quam fecit in Christo Iesu Domino nostro, in quo habemus fiduciam et accessum in confidentia per fidem eius. Propter quod peto ne deficiatis in tribulationibus meis pro vobis, que est gloria vestra. Huius rei gratia flecto genua mea ad patrem Domini nostri Iesu Christi, ex quo omnis paternitas in celis et in terra nominatur, ut det vobis secundum divitias glorie sue virtute corroborari per Spiritum eius in interiorem hominem, habitare Christum per fidem in cordibus vestris, in caritate radicati et fundati, ut possitis comprehendere cum omnibus sanctis que sit latitudo et longitudo et sublimitas et profundum, scire etiam supereminentem scientie caritatem Christi, ut impleamini in omnem plenitudinem Dei. Ei autem qui potens est omnia facere superhabundanter quam petimus aut intelligimus, secundum virtutem que operatur in nobis, ipsi gloria in ecclesia et in Christo Iesu in omnes generationes seculi seculorum. Amen.

IIII

Obsecro itaque vos ego vinctus in Domino, ut digne ambuletis vocatione qua vocati estis, cum omni humilitate et mansuetudine, cum patientia, supportantes invicem in caritate, solliciti servare unitatem spiritus in vinculo pacis. Unum corpus et unus spiritus, sicut vocati estis in una spe vocationis vestre. Unus Dominus, una fides, unum baptisma. Unus Deus et pater omnium, qui est super omnes et per omnia et in omnibus nobis. Unicuique autem nostrum data est gratia secundum mensuram donationis Christi. Propter quod dicit: Ascendens in altum captivam duxit captivitatem, dedit dona hominibus. Quod autem ascendit, quid est, nisi quia et descendit primum in inferiores partes terre? Qui descendit, ipse est et qui ascendit super omnes celos, ut adimpleret omnia. Et ipse dedit quosdam quidem apostolos, quosdam autem prophetas, alios vero evangelistas, alios autem pastores et doctores, ad consummationem sanctorum in opus ministerii, in edificationem corporis Christi, donec occurramus omnes in unitatem fidei et agnitionis filii Dei, in virum perfectum, in mensuram etatis plenitudinis Christi, ut iam non simus parvuli fluctuantes, et circumferamur omni vento doctrine in nequitia hominum, in astutia ad circumventionem erroris. Veritatem autem facientes in caritate crescamus in illo per omnia qui est caput Christus, ex quo totum corpus compactum et connexum per omnem iuncturam subministrationis, secundum operationem in mensuram uniuscuiusque membri, augmentum corporis facit in edificationem sui in caritate. Hoc igitur dico et testificor in Domino, ut iam non

ambulent sicut gentes ambulant in vanitate
sensus sui, tenebris obscuratum habentes in-
tellectum, alienati a vita dei per ignorantiam que
est in illis, propter caecitatem cordis ipsorum. Qui desperantes
semetipsos tradiderunt impudicitie in opera-
tionem inmunditie omnis in avaritia. Vos autem
non ita didicistis Christum, si tamen audistis illum et
in ipso edocti estis sicut est veritas in Ihesu. Depo-
nere vos secundum pristinam conversationem veterem hominem qui
corrumpitur secundum desideria erroris. Renova-
mini autem spiritu mentis vestre, et induite novum
hominem qui secundum deum creatus est in iustitia et sancti-
tate veritatis. Propter quod deponentes mendacium
loquimini veritatem unusquisque cum proximo suo
quoniam sumus invicem membra. Irascimini et noli-
te peccare. Sol non occidat super iracundiam vestram.
Nolite locum dare diabolo. Qui furabatur iam non
furetur. Magis autem laboret operando manibus
suis quod bonum est, ut habeat unde tribuat necessitatem
patienti. Omnis sermo malus ex ore vestro non pro-
cedat, sed si quis bonus est ad edificationem fidei, ut
det gratiam audientibus. Et nolite contristare spiri-
tum sanctum dei in quo signati estis in die redemptionis.
Omnis amaritudo et ira et indignatio et cla-
mor et blasphemia tollatur a vobis cum omni
malitia. Estote autem invicem benigni, miseri-
cordes, donantes invicem sicut et deus in Christo donavit
vobis.

V
Estote ergo imitatores dei sicut filii karissimi,
et ambulate in dilectione sicut et Christus dilexit
nos et tradidit semetipsum pro nobis oblationem
et hostiam deo in odorem suavitatis. Fornicatio autem
et omnis inmunditia aut avaritia nec nominetur
in vobis sicut decet sanctos, aut turpitudo aut
stultiloquium aut scurrilitas, que ad rem non
pertinet, sed magis gratiarum actio. Hoc enim scitote
intelligentes quod omnis fornicator aut inmun-
dus aut avarus quod est ydolorum servitus non habet heredita-
tem in regno Christi et dei. Nemo vos seducat ina-
nibus verbis. Propter hec enim venit ira dei in fi-
lios diffidentie. Nolite ergo effici participes eo-
rum. Eratis enim aliquando tenebre, nunc autem lux
in domino. Ut filii lucis ambulate. Fructus enim
lucis est in omni bonitate et iustitia et veritate, proban-
tes quid sit beneplacitum deo. Et nolite communicare
operibus infructuosis tenebrarum, magis autem
redarguite. Que enim in occulto fiunt ab
ipsis turpe est et dicere. Omnia autem que arguuntur
a lumine manifestantur. Omne enim quod ma-
nifestatur lumen est. Propter quod dicit: Surge qui
dormis et exurge a mortuis et illuminabit
te Christus. Videte itaque fratres quomodo caute ambu-
letis, non quasi insipientes sed ut sapientes,
redimentes tempus quoniam dies mali sunt. Propterea
nolite fieri inprudentes sed intelligentes que
sit voluntas dei. Et nolite inebriari vino
in quo est luxuria, sed implemini spiritu sancto
loquentes vobis metipsis in psalmis et ymnis
et canticis spiritalibus, cantantes et psallentes
in cordibus vestris domino, gratias agentes semper pro omnibus in
nomine domini nostri Ihesu Christi deo et patri. Subiecti in-
vicem in timore Christi. Mulieres viris suis sub-
dite sint sicut domino, quoniam vir caput est mulieris
sicut Christus caput est ecclesie, ipse salvator corporis
eius. Sed ut ecclesia subiecta est Christo, ita et mulieres
viris suis in omnibus. Viri diligite uxores
vestras sicut et Christus dilexit ecclesiam et seipsum
tradidit pro ea, ut illam sanctificaret, mundans
lavacro aque in verbo vite, ut exhiberet ipse
sibi gloriosam ecclesiam, non habentem maculam aut
rugam aut aliquid huiusmodi, sed ut sit sancta et im-
maculata. Ita et viri debent diligere uxo-
res suas ut corpora sua. Qui suam uxo-
rem diligit seipsum diligit. Nemo enim umquam
carnem suam odio habuit, sed nutrit et fovet eam,
sicut et Christus ecclesiam, quia membra sumus corporis eius
de carne eius et de ossibus eius. Propter hoc relinquet
homo patrem suum et matrem et adherebit uxori
sue, et erunt duo in carne una. Sacra-
mentum hoc magnum est, ego autem dico in Christo et in
ecclesia. Verumtamen et vos singuli unusquisque su-
am uxorem sicut seipsum diligat, uxor autem
timeat virum suum.

VI
Filii obedite parentibus vestris in domino, hoc
enim iustum est. Honora patrem tuum et ma-
trem tuam, quod est mandatum primum in promissione,
ut bene sit tibi et sis longevus super terram. Et patres
nolite ad iracundiam provocare filios vestros,
sed educate illos in disciplina et correptione
domini. Servi obedite dominis carnalibus cum ti-
more et tremore in simplicitate cordis vestri
sicut Christo, non ad oculum servientes quasi hominibus p-
lacentes, sed ut servi Christi facientes volunta-
tem dei ex animo, cum bona voluntate servientes
sicut domino et non hominibus, scientes quoniam unusquisque
quodcumque fecerit bonum hoc recipiet a domino, sive
servus sive liber. Et vos domini eadem facite il-
lis, remittentes minas, scientes quia et illorum
et vester dominus est in celis, et personarum acceptio non est apud
deum. De cetero fratres confortamini in domino et in po-
tentia virtutis eius. Induite vos arma-
turam dei ut possitis stare adversus insidias
diaboli. Quia non est colluctatio adversus nobis
carnem et sanguinem sed adversus principes et po-
testates, et adversus mundi rectores tenebrarum
harum, contra spiritalia nequitie in celestibus. Prop-
terea accipite armaturam dei ut possitis re-
sistere in die malo et in omnibus perfecti stare.
State ergo succincti lumbos vestros in veritate et
induti loricam iustitie et calciati pedes in pre-
paratione evangelii pacis, in omnibus sumen-
tes scutum fidei in quo possitis omnia tela nequis-
simi ignea extinguere. Et galeam salutis
assumite et gladium spiritus quod est verbum dei. Per

orationem et obsecrationem orantes omni tempore in
spiritu et in ipso vigilantes in omni instantia et
omni obsecratione pro omnibus sanctis et pro me: ut
detur mihi sermo in apertione oris mei. Cum fidu-
cia notum facere misterium evangelii. pro quo
legatione fungor in catena. ita ut in ipso
audeam. prout oportet me loqui. Ut autem et
vos sciatis que circa me sunt quid agam. omnia
vobis nota faciet Tychicus karissimus frater et fidelis
minister in domino. quem misi ad vos in hoc ipsum
ut cognoscatis que circa nos sunt. et console-
tur corda vestra. Pax fratribus et caritas cum fide
a deo patre nostro et domino iesu christo. Gratia cum omnibus
qui diligunt dominum nostrum iesum christum in incorrup-
tione. Amen.

Philippenses sunt macedones. hi accep-
to verbo veritatis perstiterunt in fide. nec rece-
perunt falsos apostolos. hos collaudat apostolus scri-
bens eis a roma de carcere per epafroditum.

PAULUS
et timotheus servi christi iesu
omnibus sanctis in christo iesu qui sunt
philippis cum episcopis et diaco-
nibus: gratia vobis et pax a
deo patre nostro et domino iesu
christo. Gratias ago deo meo in
omni memoria vestri semper in
cunctis orationibus meis pro omnibus vobis cum
gaudio deprecationem faciens. super communicatio-
ne vestra in evangelio christi. a prima die usque
nunc. Confidens hoc ipsum. quia qui cepit
in vobis opus bonum perficiet usque in diem christi iesu.
Sicut est mihi iustum hoc sentire pro omnibus vo-
bis. eo quod habeam vos in corde et in vinculis
meis. et in defensione et confirmatione evan-
gelii: socios gaudii mei omnes vos esse. Testis
enim mihi est deus. quomodo cupiam omnes vos in visceribus
iesu christi. Et hoc oro ut caritas vestra magis ac
magis habundet in scientia et in omni sensu. ut
probetis potiora. ut sitis sinceres et sine
offensa in diem christi. repleti fructu iusti-
tie per iesum christum in laudem et gloriam dei. Sci-
re autem vos volo fratres quia que circa me sunt
magis ad profectum venerunt evangelii: ita
ut vincula mea manifesta fierent
in christo. et in omni pretorio et in ceteris omnibus:
ut plures e fratribus in domino confidentes in vincu-
lis meis abundantius auderent sine timo-
re verbum dei loqui. Quidam quidem et propter invi-
diam et contentionem: quidam autem et propter bonam vo-
luntatem christum predicant. Quidam autem ex
caritate: scientes quoniam in defensione e-
vangelii positus sum. Quidam autem ex conten-
tione christum annuntiant non sincere ex-
istimantes pressuram se suscitare in vin-
culis meis. Quid enim? dum omni modo sive
per occasionem. sive per veritatem christus annuntietur:
et in hoc gaudeo: sed et gaudebo. Scio enim
quia hoc mihi proveniet in salutem per vestram o-
rationem et subministrationem spiritus iesu christi.
secundum expectationem et spem meam: quia in nu-
llo confundar: sed in omni fiducia sicut semper et
nunc magnificabitur christus in corpore meo. sive
per vitam sive per mortem. Mihi enim vivere christus
est et mori lucrum. Quod si vivere in carne
hic mihi fructus operis est: et quid eligam igno-
ro. Coartor enim e duobus desiderium habens dis-
solvi et esse cum christo multo magis melius. permanere
autem in carne necessarium est propter vos. Et hoc con-
fidens scio quia manebo et permanebo omnibus
vobis ad profectum vestrum. et gaudium fidei: ut
gratulatio vestra abundet in christo iesu in
me per meum adventum iterum ad vos. Tan-
tum digne in evangelio christi conversamini: ut
sive cum venero et videro vos. sive absens
audiam de vobis. quia statis in uno spiritu una-
nimes. collaborantes fidei evangelii: et
in nullo terreamini ab adversariis. que est
illis causa perditionis. vobis autem salutis. Et hoc
a deo. quia vobis donatum est pro christo. non solum ut in eum
credatis. sed ut etiam pro illo patiamini. idem certamen
habentes. quale et vidistis in me. et nunc audi-
stis de me. Si qua ergo consolatio in christo. si quod II
solatium caritatis. si qua societas spiritus. si quid
viscera miserationis. implete gaudium meum
ut idem sapiatis. eandem caritatem habentes. una-
nimes idipsum sentientes. Nichil per contenti-
onem neque per inanem gloriam. sed in humilitate su-
periores sibi invicem arbitrantes. non que sua
sunt singuli considerantes. sed et ea que aliorum.
Hoc enim sentite in vobis quod et in christo iesu. Qui cum
in forma dei esset. non rapinam arbitratus est
esse se equalem deo. sed semetipsum exina-
nivit. formam servi accipiens. in similitudinem
hominum factus. et habitu inventus ut homo. Humilia-
vit semetipsum factus obediens usque ad mor-
tem. mortem autem crucis. Propter quod et deus illum
exaltavit. et donavit illi nomen quod est super omne
nomen. ut in nomine iesu omne genu flectatur.
celestium. terrestrium et infernorum. Et omnis lin-
gua confiteatur quia dominus iesus christus in gloria
est dei patris. Itaque karissimi mei sicut semper obe-
distis. non in presentia mei tantum. sed multo
magis nunc in absentia mea. cum metu
et tremore vestram salutem operamini. Deus
est enim qui operatur in vobis et velle et perficere
pro bona voluntate. Omnia autem facite sine mur-
murationibus et hesitationibus. ut sitis sine
querela. et simplices filii dei. sine reprehensione
in medio nationis prave et perverse. inter quos
lucetis sicut luminaria in mundo. verbum